

Välkommen till Häljarpsstigen

Saxån och Braån flyter samman vid Häljarp söder om Landskrona. Här finns rika tillfällen till naturupplevelser och rekreation i Saxåns närhet.

Stigen

Det finns flera möjligheter att vandra längs ån. Det går att starta vid Fiskestugan vid Ågatan och leta sig ner till ån. Där följer man en stig uppströms mellan ån och nygamla betsmarker. Efter ca 1 km delar sig stigen, där kan man välja att gå upp till Plastgatan och civilisationen eller fortsätta vidare längs ån. Efter ytterligare ca 600 m får man ännu ett val. Antingen går man upp längs Klintkärrvägen eller ta en tur in i skogen. Ordentliga skor är bra.

Saxån och Braån

Mellan Landskrona och Häljarp flyter Saxån stilla och bred fram den sista biten ut i Lundåkrabukten och Öresund. Några kilometer uppströms sker sammanflödet mellan Saxån och Braån. Båda åarna har sina källflöden i Eslövs och Svalövs skogsbygder. Åarna rinner sedan i huvudsak genom jordbruksmarker som här och var kantas av betsmarker. På några håll finns vackra dalgångar där åarna fortfarande tillåts att ringla fram som de själva vill.

Vattendragen är kraftigt påverkade av de intensivt odlade åkermarkerna med höga halter av näringsämnen som följd. När det är högt vattenstånd i havet eller mycket vatten i åarna kan det bli stora översvämningar i ådalarna ända upp till Asmundtorp och Saxtorp. Saxån är ett populärt fiskevatten och många sportfiskare kantar ån när det är fisketider. Saxån är berömt för sina jätteabborrar som även är ute och simmar i Lundåkrabukten. Det går också att fiska öring och gädda i ån. För fiskekort kontakta Landskrona Sportfiskeklubb www.lskf.nu.

Anlagda dammar

I samband med att jordbruksmark togs ur bruk anlades en ca 4 hektar stor damm vid Klintkärrsvägen. Kring dammen betar nu kreatur och bitvis finns en fin flora. På andra områden har skogen vandrat in. Mellan dammen och Saxån har det vuxit upp en tät björkskog. I dammens närhet finns även stora vassområden. Dammen med omgivning hyser ett rikt fågelliv året om och är ett populärt utflyktsmål för fågelskådare.

Om vintern svämmar åarna och våtmarkerna ofta över.

Betsmarker

Uppströms sammanflödet med Braån sträcker sig vida betsmarker nästan ända upp till Asmundtorp. Dessa marker har betats i långa tider. Ur naturvårdssynpunkt är de betade markerna värdefulla naturmiljöer. Nedströms sammanflödet har marken i huvudsak på senare år använts för odling av jordbruksgrödor. Där har nu betet återinförts runt våtmarken och nedanför Ågatan.

Betande kreatur gynnar ett rikt fågelliv.

Barnens skog

I början av 1990-talet, då jordbruksmark skulle tas ur produktion, anlades en skog vid ån. En "Barnens skog" planterades på den jordbruksmark längs åns södra sida där Braån sammanflyter med Saxån. Allehanda träd och buskar planterades. I dag är det en riktig skog med både björk, tall och al.

Sandmarker

I dagens Skåne finns det ett överflöd av näringsämnen vilket ger en frodig växtlighet där näringskrävande och snabbväxande arter som brännässla, hundkex och stora gräs tar över. De marker som förr var vanliga dvs magra, fattiga marker med inslag av naken jord har blivit en sällsynthet. De djur och växter som klarat av att leva på dessa magra marker har nu trängts undan av arter som är

effektivare på att utnyttja den högre näringstillgången. Här och var i Saxtorpsområdet finns områden med dessa magra sandmarker kvar där bl a sandödlor, lökgröda, hedblomster, blåmonkar och många fjärilar trivs. Förr odlades mycket tobak, bovete och sparris. På några ställen har det iordningställt dammar som ska passa den sällsynta och utrotningshotade lökgrödan som behöver lättgrävd sandmark att gömma sig i.

Saxtorpsskogen

På 1700-talet och början av 1800-talet var stora delar av Skåne skogslöst och i sandiga områden var flygsanden en plåga. Under torra och blåsiga vårdagar kan man även nu för tiden få en förnimmelse av hur gamla tiders sandstormar kunde vara när den magra sandjorden kunde flyga. Saxtorpsskogen är ursprungligen en så kallad skyddsplantering som planterades under 1800-talet för att hindra sandflykten. I skogen finns rester efter en gammal hägnad som är byggd av tång eftersom det inte fanns virke eller stenar att bygga med - man tager vad man haver. Saxtorpsskogen domineras av tallskog med stora inslag av blandskog och björkskog. Floran är anmärkningsvärd för västskånska förhållanden genom att det finns bl.a. blåbär, lingon, ljung och välutvecklat mosstäck. Här finns också flera för trakten sällsynta barrskogsväxter som bl.a. linnea.

Lundåkrabukten

Bortom motorvägens brus i väster kan vi ana Öresund och den fågelrika Lundåkrabukten. Bukten sträcker sig från Landskronas södra delar långt ner i Kävlinge kommun. De grunda bottenarna är viktiga uppväxtplatser för sundets fiskar. Via Öresunds golfbana kan man genom en ko-port ta sig under motorvägen för att få lite närkontakt med havet och betade strandängar. En naturtyp som minskat kraftigt.

Häljarps mölla och Landskronas vindkraftverk.

Materialet har tagits fram med stöd från Lokala Naturvårdssatsningen – LONA.